

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

10. Vtrum pueri Iudæorum sint baptizandi inuitis parentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

vnus, immo totius ecclesie paruulo prodest per operationem Spiritus sancti, qui vnit ecclesiam, & bona vnus alteri communicat.

AD TERTIVM dicendum, qd sicut puer cum baptizatur non per seipsum, sed per alios credit, ita non per seipsum, sed per alios interrogatur, & interrogati consentunt fidem ecclesie in persona pueri, qui huic fidei aggregatur per fidei sacramentum. Conscientiam autem bonam consequitur puer etiam in seipso: non quidem actu, sed habitu per gratiam iustificantem.

ARTICVLVS X.

Vtrum pueri iudeorum uel aliorum infidelium sint inuitis parentibus baptizandi.

AD DECIMVM sic proceditur. AVT qd pueri iudeorum, uel aliorum infidelium sint baptizandi, etiam inuitis parentibus. Magis, n. debet homini subueniri contra periculum mortis aeternae, quam contra periculum mortis temporalis: sed in puero in periculo mortis temporalis existenti est subueniendum, etiam si parentes per malitiam contraniterentur. ergo multo magis est subueniendum pueris infidelium filijs, per baptismum contra periculum mortis aeternae etiam inuitis parentibus.

¶ 2 Præ. Filij seruorum sunt serui, & in potestate dominorū: sed iudei sunt serui regum & principum, & quicumq; etiam alij infideles, ergo absq; omni in iuria possunt princeps filios iudeorum, uel aliorum seruorum infidelium facere baptizari.

¶ 3 Præ. Quilibet homo est magis Dei, a quo habet animam, q̄ patris carnalis, a quo habet corpus. nō est ergo iniustum, si pueri infidelium filij parentibus carnalibus auferantur, & Deo per baptismum consecrentur.

SED CONTRA est, qd̄ in Decr. dist. 45. ex concilio Toletano sic dicitur de iudeis, præcepit sancta synodus nemini deinceps ad credendum vim inferre: non enim tales inuiti saluandi sunt, sed uolentes, vt integra sit forma iustitiæ.

RESPON. Dicendum, quod pueri infidelium filij, aut habent usum rationis, aut non habent: si autem habent, iam quantum ad ea, quæ sunt iuris diuini uel naturalis, incipiunt suæ potestatis esse: & ideo propria voluntate inuitis parentibus possunt baptismum suscipere, sicut & matrimonium contrahere: & ideo tales licite moneri possunt & induci ad suscipiendum baptismum: si uero nondum habent

usum liberi arbitrii, secundum ius naturale sunt sub cura parentum, quandiu ipsi sibi prouidere non possunt. vnde etiam: & de pueris antiquorū dicitur, quod saluabantur in fide parentum. & ideo contra iustitiam naturalem esset, si tales pueri inuitis parentibus baptizarentur: sicut etiam si aliquis habens usum rationis baptizaretur inuitis. esset etiam periculosum taliter filios infidelium baptizare: quia de facili ad infidelitatem redirent, propter naturalem affectum ad parentes. & ideo non habet hoc ecclesie consuetudo, quod filij infidelium inuitis parentibus baptizentur.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod a morte corporali non est aliquis eripiendus contra ordinem iuris ciuili, puta si aliquis a suo iudice condemnaretur ad mortem, nullus debet eum uolenter a morte eripere. vnde nec aliquis debet irrumper e ordinem iuris diuini, quod filius est sub cura patris, ut cum liberet a periculo mortis aeternae.

AD SECUNDVM dicendum, quod iudei sunt serui principum seruitute ciuili, quæ non excludit ordinem iuris naturalis uel diuini.

AD TERTIVM dicendum, quod homo ordinatur ad Deum per rationem, per quam Deum cognoscere potest. unde puer antequam usum rationis habeat, naturali ordine ordinatur in Deum per rationem parentum, quorū curæ naturaliter subiacet, & secundum ipsorum dispositionem sunt circa ipsum diuina agenda.

ARTICVLVS XI.

Vtrum pueri in matris uteris positi, sint baptizandi.

AD VNDECIMVM sic proceditur. Videtur quod pueri in matris uteris existentes possint baptizari. Efficacius enim est donum Christi ad salutem, quam peccatum Adæ ad damnationē. vt Apost. dicit Rom. 5. sed pueri in matris uteris damnantur propter peccatum Adæ, ergo multo magis saluari possunt per donum Christi: quod quidem fit per baptismum, ergo pueri in matris uteris existentes possunt baptizari.

¶ 2 Præ. Puer in utero matris existens, aliquid matris esse uidetur: sed baptizata matre, baptizatur quicquid est eius intra ipsam existens, ergo uidetur quod baptizata matre, baptizetur puer in utero eius existens.

¶ 3 Præ. Mors aeterna peior est, quam mors corporalis: sed de duobus malis minus malum est eligendum. si ergo puer in utero matris existens baptizari non potest, melius esset quod mater aperiretur, & puer ui eductus baptizaretur, quam quod puer aeternaliter damnaretur absque baptismō decedens.

¶ 4 Præ. Contingit qñq; qd aliqua pars pueri prius egreditur: sicut legitur Gen. 38. qd pariente Thamar, in ipsa effusione infantium, unus protulit matrem

sunt diuersorum iurum: qñ baptismus iuris est diuini, ac per hoc ad patris ius spectans: ablatio uero ciuilius est iuris, ac per hoc ad domini ius spectat, it propterea saluum est, qd liceat ablatum filium a seruo, baptizare inuitis parentibus: ablatio enim ciuili non tollit ius patrum erga diuina. Nec ecclesie consuetudo habet, ut baptizentur infantes aethiopum presentiu: sed illos tantum pueros, qui a parentibus destituti habentur baptizat, præsupponens huiusmodi pueros uenales, tamquam sine parentibus essent. Et rationabiliter quidem: qñ chaos magnum experimur interpositum, ita ut nulli unquam comparuerint pareres pro filiis: nec filij postmodum reuerfi sunt ad pareres: sed nutriuntur totaliter Christiani, & sic perseuerant. Multa hic omittimus circa præsentis articuli materiam: quia in a. iis. Cōmentariis meminimus nos scriptis diffuse.

¶ Super. Questionis. Articulus 10. In art. 1. in corpore articuli aduerte Auctorem sententiam mo. supponere filios infidelium fore vere baptizandos, si inuitis parentibus baptizarentur. Hoc. n. supponit ratio dicens esse periculosum taliter filios infidelium baptizare: quia de facili ad infidelitatem redirent propter naturalem affectum ad pareres. Nec opus esse arbitror, disputare hic cum Dur. & Petro de Pal. quoniam ex supradictis in ar. 7. satis apparet irrationabilem esse opinionem, dicens enim uoluntatem extrinsecam requiri ex parte baptizati infantis de necessitate sacramenti.

In eodem aduerte, Auctorem non facere differentiam quoad ad propositum, inter filios iudeorum uel aliorum infidelium: difficultas tamen specialis de iudei ratione seruitutis non est omissa, sed in responsione ad secundum soluta est.

Vbi ictio pp molestiam instantium, & obuientium quia filij seruorū possunt ab eis auferri, & ablati possunt baptizari, ut restatur ecclesie consuetudo de filiis aethiopum, qui Christiani uenduntur, ergo sine ablatione mea possent etiam seruorum infidelium filij inuitis parentibus baptizari: ipsa namq; ablatio non est medium necessarium ad legitimum baptismum.

Scito inquam distinguere inter id, quod fit per se, & quod fit per accidens: nam per se loquendo, quantumq; dominus possit auferre filium a seruo: non tñ potest ea ratione auferre ut baptizet illum: quia baptismus & ablatio

dist. 45. e. de iudeis. Ex Cōc. Tolet. 4. c. 55.

4. di. 6. q. 1. ar. 1. q. 1. c. 1. ar. 1. c. 2.